

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy órára	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Videken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyitór sor: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 379. Kiadóhivatal: 379.

Habsburgi József és Kossuth Ferenc.

Várhat-e a király szebb elégtételt a sorstól, mint ezt: Kossuth Lajos ötvenhat évvel ezelőtt trónvesztettnek nyilvánította és Kossuth Ferenc a kormányzó fia, jön, hogy a trón dicsőségének, szilárdságának egyik fenntartó oszlopa legyen!

A világtörténetben vannak nagy momentumok, de nagyobb egy sem lehet annál, amikor I. Ferenc József bizalmas közelségben szemtől-szemben fog állani Kossuth Ferencel.

Igenis, szemben fog állani. Mert kell, hogy ez a találkozás megtörténjen. Kell, hogy az alkotmányos király, a ki a nemzet ítéletére apelált, szóba álljon azzal a férfival, aki jön, mint a nemzet törvényes ítéletének szuverén végrehajtója.

A király nem lehet olyan elfogult, mint gyűlölködő tanácsosai, akik minden pillanatban készek arra, hogy Magyarországot jogaiban megsértsék, érdekeiben megkárosítsák. A király nem lehet olyan egyoldalú, mint azok a balga, vagy rosszlelkű államférfiak, a kik a kiegyezés megkötése óta állandóan a magyar nemzet gyöngítésére, lealázására,

kijátszására törekedtek. A király nem egy pártmonopólium királya, hanem az egész nemzet fölött fejedelme, aki tartozik meghallgatni a nemzetet, amikor a nemzet ítéletet mondott; tartozik meghallgatni azt a kiváló férfiut, akit a nemzet megbízott azzal, hogy ezt az ítéletet meggyőződések egész bátorságával, hazafias lelkének egész méltóságával és nemes lojalitásának egész hűségével tolmácsolja előtte.

Mit mondott ki a magyar nemzet a most lezajlott választásokon? Azt, hogy a szabadelvű kormányok eddigi rendszerével torkig van, hogy a dualizmus hamis magyarizációival magát guzsba köttetni nem hajlandó, hogy követeli államiségének teljes kiépítését, hogy a 67-es kiegyezés eddigi Kalvaria-útján bolond és becsapott mártírként tovább haladni nem akar, hogy királyával benső egyetértésben ugyan akar tovább élni, mint igazán független, önálló, semmi más országnak alá nem vetett erős, egységes, virágzó Magyarországnak.

Ezt mondta ki a nemzet. Ezt a nagy, törvényes, alkotmányos igazságot nyíltan kell megmondani a királynak. És erre a misszióra, az igazságnak erre a kimondására se nyitabb, se méltóbb, se illetékesebb férfiú nincs Kossuth Ferencnél.

A nemzet szabad, törvényes

elhatározása kivette a hatalmat a szabadelvűpárt méltatlan kezéből és döntő szerepet juttatott a függetlenségi pártnak az események jövő alakulásában. Ennek a nagy és uralkodó pártnak immár kötelessége, hogy magyar nemzeti politikát csináljon az állami élet minden vonalán. Kötelessége, hogy csak olyan kormányt tűrjön, mely gazdaságában, kulturájában, hadseregében önállóvá, szinmagyarrá, szuveréné teszi a nemzetet. És kötelessége, hogy a királyt meggyőzze ennek a politikának a helyességéről, jogosságáról, hasznáról, parancsoló szükségességéről.

Ezért kell Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt vezérének, a király közelébe jutni. Ezért nem maradhat ki Kossuth Ferenc azoknak a sorából, a kiktől a király tanácsot kér; a kik arra vannak hivatva, hogy ezekben a komoly időkben, a mikor forduló pontra jutottunk, üdvös utbaigazítást adjanak Ő Felségének.

Historiai látványosságnak is szép és megható: Kossuth Ferenc, a ki bölcsességét, szepölten hazafiaságát a király rendelkezésére bocsátja, hogy önzetlen, nemes tanácsaiból a trón számára új dicsőség, tartós boldogság fakadjon.

De itt a szép és megható momentumok másodrendűek. Itt arról van szó, hogy Kossuth Ferenc ma politikai jelentőség

dolgában minden magyar és osztrák államférfi fölött áll. Itt arról van szó, hogy Kossuth Ferencet meg kell hallgatni, mert Kossuth Ferencből a nemzeti akarat szuverénitása be-szél.

— Tisza ellenzéken. Ma már komolyan állítjuk, hogy Tisza István az alakulandó kormány nyal szembeáll s mint ellenzék fogja hazafiui, polgári és képviselői kötelességét teljesíteni. Hogy pártja lesz-e, vagy pedig csak enmaga hirdeti majd a megváltó eszmét, ezt nem tudjuk. Helyesebben: a pártja nem tudja még, mit magoljon be az igent vagy a nemet. Erre azonban nem is kíváncsi senki: tizen tizennek-e Tisza körül vagy száztizen: egyre megy. A mi az érdeklődést felszithatja, az, hogy milyen programot fog a kezébe venni ez az új ellenzék. Angliában a melynek parlamenti váltó gazdaságát most imitálni szeretnék, az ellenzékre szorított kormánypártnak nem okoz fejfájást a program: ez marad a régi, a mely mellett kitartanak, küzdenek mindaddig, a mig újból többséget nem szereznek neki. Elképzelhető azonban, hogy Tisza István a Tiszapolitikáról az ellenzékbe menjen és a Tisza-programért küzdjön? „Teljesíteni fogjuk ellenőrzői kötelességünket” — mondotta a miniszterelnök. Igaz, az ellenzéknek az ellenőrzés a napi feladata: de nincs olyan ellenzék a világon, a mely ellenőrzésnél egyebet ne akarna, ne tűzne ki maga elé célokat s ne tö-

A „NAPLÓ” tárcája.

A jövő árnya.

— Vajda Ernő. —

Öt munkás szállott be a kupéba. Véletlenül éppen annyi üres hely volt. Szó nélkül leültek. A vörös vigéc, ki eddig az egész uton a rokonságát, meg az előkelő összeköttetéseit magyarázgatta a szomszédjának jó hangosan, hogy mindenki megértse és mindent elkövetett, hogy annak ne tartsák, ami a legelső ránézésre kitűnt belőle: zsidónak és vigécnek, elfintorította az orrát s odábbhúzódva a mellételepedett munkástól, megszóialt:

— Ez nem járja, a munkásoknak külön kupét kellene adni.

Az egyik munkás fölkapta a fejét és mérgesen ráívalt:

— Miért? Annyit fizetek, mint az

ur! Ne féljen, nem ragad magára rólam semmi.

Figyelmesebben szemügyre vettem az öt embert. Valamennyi tiszta volt, nem olyan szurkos, mint a földmunkások lenni szoktak s a kezükben tartott kapa, ásó fényesre csiszolt lapján, mint megannyi tűkörben csillogott széles, magyaros arcuk. Az, amelyik rászólt a vigécra, a legöregebb volt köztük, de azért őt sem becsültem többre negyven évnél. Durva, kemény vonásai voltak, erős, bozontos szemöldöke, melyet állandóan összeráncolva tartott s sötétben csillogó, szurkos szeme, mintha örökös elégedetlenséget fejezett volna ki. A többi négy fiatal legény volt. Kettő még egész gyerek. A másik kettő közül az egyik vörös arcú, lángoló szemű, a társa éppen ellenkezőleg, lágy, szelíd képű, szürkeszemű.

— Az úgy huzódik mellőlem, mintha fekélyes volnék — mondta a vigéc mellé került vörös képű, fenyegető hangon.

A vigéc megjijedt.

— De kérem, félre méltóztatnak érteni, én egészen másra gondoltam. Ugy értettem, hogy az urak sokat utaznak együtt, hát illő, de meg az is volt eddig legalább a szokás, hogy külön kupét kapjanak. Isten ments, hogy sérteni akartam volna. Hiszen a munkás is csak olyan ember, mint más, tette hozzá hizelegve.

A szurkos szemű legyintett a kezével s komoran mondta:

— Nem olyan. Legalább az urak nem tartják olyannak.

— Majd másképp lesz nemsokára — mormogta a foga között a vörösképű s a szeme még jobban izzott.

— Sohase, — szólt a másik s elfordult tőlünk.

A vörös beszélni kezdett, félig a másíknak, félig meg nekünk. Éreztem a szavából, meg láttam is a többinek az arcán, hogy nem egyszer meghányták ők azt egymás között.

— És én azt mondom, hogy másképp lesz. Többen vagyunk, min az urak, hát miért hagyjuk magunkat. De úgy kell nekünk. Mink csak izzadjunk, mint a barmok, az urak meg uraskodjanak. Persze ha mindenki azt mondaná, mint kend, hogy sohase se lesz másképp, aztán csak morogna, meg békétlenkednék, hát akkor csakugyan mara ina minden a régiben. De nem mindenki így beszél! És én azt mondom kendnek, hogy másképp lesz, nagyon is másképp! Még pedig rövidesen!

Nagyot ütött a kapa nyelével a padlóra. A kapa megpendült s a vigéc összeresztent. A kupében összeszegyűnt az utasok. Inkább érez-

rekednék azok megvalósítására. Mi lesz tehát a Tisza-ellenzék programja. A Tisza-politika: — képzelenség, szabadelvűség? Ez a cégér kissé kopott s annyi mindenfélét árusítottak ez alatt a vignetta alatt, hogy nehéz visszaszerezni a hitelképességet. Azután a Kossuth-párttal szemben akarja a szabadelvűséget képviselni? Nem gondolja, hogy ez komikus! . . . Mi lesz hát a Tisza-ellenzék programja?

Harc az érseki székért.

A győri püspök aspirációja.

*

Egyházfjedelmi méltóságokra — írja a Nap, — nem szokás pályázatot hirdetni. Gróf Széchenyi Miklós győri püspök, a híres Tisza-imádd azonban úgy tesz, mintha valami számellenőri állomásról volna szó és füt-fát megmozgat, hogy a kalocsai érseki széket megnyerhesse. Főpapi és főuri körökben nem az elismerés, hanem felháborodás hangján beszélnek a fiatal mágnás püspök aspirációjáról, melynek teljesítése kedvéért gróf Széchenyi Miklós minden eszközt — nevezik bár azt innoibilisnek is — felhasznál.

Ismeretes a győri püspök politikai magatartása. Az általános képviselőválasztások előtt mintegy két héttel körlevelet bocsájtott ki egyházmegyéje papságához s abban a körlevélben érdemes, öreg papokat szelid szavakban királyhűségre oktatótt ki a fiatal főpásztor. Legyenek hűek a dinasztiahoz, ne korteskedjenek s kortestollakat ne tűzzenek a kalapjuk mellé. — mondta volt Győr nagyuri allűrökkel dolgozó püspöke. A papságnak nagyon rosszul esett ez a dorgatórium, melyre szükség egyálta-

lán nem volt. *Giesswein* Sándor kanonok, országgyűlési képviselő még a körlevél megjelenése előtt kérte a püspököt, hogy enyhítsen annak hangján s tartózkodjék attól, hogy a papságot választási ügyben passzív szerepre kárhoztassa. A püspök azonban erre nem volt hajlandó. Nem pedig egy okból: érdemeket akart saerezni a *Császa* György halálával megüresedett kalocsai érseki szék elnyerésére. És hasztalan volt minden okos figyelmeztetés, a grófi püspök megmaradt elhatározása mellett s a körlevelet szétküldte.

Mondani is felesleges, hogy a főpásztori intelemnek nem volt meg a remélt hatása. A hazafias papság nem engedte magát befolyásoltatni s a választási küzdelemben ment a maga útján, a maga kijelölt céljaitól áthatva. Nagyon érdemes előzményei vannak ám a nevezetes püspöki körlevél kibocsátásának. Hiteles történetét kár volna elvenni a köztudomás elől.

A választások előtt az összes magyar főpapok levelet kaptak a királytól, aki kifejezte óhajait a püspöki kar állásfoglalása dolgában. Amint a tények mutatják, valamennyi főpásztor passzív maradt a legfelsőbb helyről érkezett levél kézhezvétele után is, csak gróf Széchenyi Miklós bocsájtotta rendelkezésére méltóságával járó minden befolyását. És a győri püspök, aki higgadságra s a kortézástól való távoztatásra intette papságát, maga korteskedett legtözebben.

Néhány eset, amely bizonyítja, hogy a püspök ur ő méltósága korteskedett a legszenvedélyesebben: A csornai kerületből négy-öt piébánost kéretett magához s arra

kérte őket, hogy ne vegyenek részt a *Rakovszky* Istvánt jelölő gyűlésen. Azt, hogy ne szavazzanak rá, igaz, nem mondta nekik a püspök ur. De hogy mindenképpen távoztartani akarta őket, olyan tény, melyet letagadni nem lehet. *Rakovszky* ellen a püspök saját öcscsét akarta felléptetni, de ez a kísérlete balul ütött ki.

Ez az egyik eset. A másik *Molnár* János prelátus képviselőjelöltsége körül fog. Gróf Széchenyi Miklósnak leghőbb vágya az volt, hogy Molnár ne kerüljön be a parlamentbe. Ezért Budapestre jött s itt minden befolyását latba vetette, hogy Molnár ne lépjen föl. Mikor ez nem sikerült, gróf Zichy Jánost akarta — direkte, vagy indirekte, az mindegy — rávenni, hogy Molnár ellen vállaljon jelöltséget az *eszterházi* kerületben. Mikor ez sem sikerült, a fiatal *Cziráky* gróffal kísérletezett ő méltósága, — hasztalanul. A dolog vége az lett, hogy Molnár Jánost választották meg nagy többséggel.

A péteri kerületben pedig *Markos* Gyula ellen folytatott aknamunkát a püspök, támogatva gróf Apponyi Gyula Tisza-párti jelöltet. Itt is eredmény nélkül járt a püspök korteskedése, melyet jó szemmel néztek az udvarnál. És gróf Széchenyi Miklósnak ez volt az egyedüli célja. Hő vágya a kalocsai érsekség, mert a győri rezidenciában rosszul állanak a dolgok. A papság s a püspöki udvar attól tart, hogy Széchenyi gazdálkodása következtében a rosznyói püspökség sorsára kerül a győri is. *Megtörténhetik, hogy hamarosan ezt is zár alá helyezik . . .*

A kalocsai érsekség pompás javadalom. Boldog az, a ki urává lehet. Széchenyi püspök az akar lenni. Alig néhány nappal azután, hogy

kibocsájtotta körlevelét, Rómába sietett s ott kihallgatásra jelentkezett a pápánál. Nem tudjuk, hogy magával vitte-e Schlichter urat, a győri szabadelvűpárt elnökét, a ki esetleg tanácsot adhatott volna, hogy mikép kell rendezni a Vatikán anyagi helyzetét. X. Pius atyai szeretettel és jóindulattal fogadta a győri egyházmegye főpásztorát, ki átnyújtotta a pápának körlevele egy példányát. Hozzátette a püspök, hogy ez fényes bizonyítéka az ő dinasztikus hűségének és loyaltásának, melylyel a bécsi udvar irányában tartozik. Ugy tüntette fel a dolgot, hogy itt dinasztikus érdekekről van szó.

A pápa ő szentsége, a ki különben maga sem szereti, ha a papság fokozottabb erővel és agitációval szerepel a választásokban, nagyon kedves volt gróf Széchenyi Miklós-hoz, a ki azt hitte, hogy most már rendben van a dolga. Elintézte kurtán a kalocsai érsekség ügyét s jöhet haza, Magyarországba. Alig időzött pár napig az örökvárosban, bucukihallgatást kért X. Piustól. A pápa, — akit időközben környezete hűen informált a magyarországi helyzetről s akinek a győri püspök körlevelét olasz fordításban is bemutatatták — ekkor már nem fogadta gróf Széchenyi Miklóst azzal a melegséggel, mint első ízben. Sőt azt lehet mondani, hogy *nagyon hüvösen bánt a püspökkel*, a kinek az ő jóságos hangján szemére lobbantotta, hogy nem tárja föl előtte a valóságot. A pápának rosszul esett, hogy Széchenyi püspök, az apostolok egyik utóda, homlokegyenest állást foglalt a katólikus néppárttal szemben s beállott a szabadelvűpárt szekerítői közé.

Leforrázva jött vissza Rómából a győri püspök. Érzékenyen hatott rá

ni, mint hallani lehetett, a mint egymás közt suttogták: szociálisták.

A szelid képű, szürkeszemű legény csöndesen megfogta tüzeskedő társa karját.

— Megint?

Olyan mély érzés, olyan mély szomorúság és valami megmagyarázhatatlan bánat esengett a hangjában, hogy elbámultam rajta.

— Megint! És mindig! Nekem hiába papolsz, úgy lesz, a hogy én mondom.

— Nem úgy lesz, nem úgy lesz, — ingatta a fejét a társa.

— Nem-e? Hát talán örökké így tart a sorsunk?

— Nem tart így örökké.

— No látod! Hát aztán ki segít rajtunk, ha magunk nem?

Komolyan, szemrehányóan, biztatva, rajongva szólt annak.

— Jézus.

Erőtetetten felkacagott a vörös? — A Jézus úgy-e? Misét mondat sz pénzért a papokkal s aztán majd a Jézus megsegít a pénzedért úgy-e?

— Ne káromkodjál. Azt is tudhatod, hogy én nemhogy misét mondatnék, de még templomba sem

megyek soha. A szabad ég alatt imádkozom az én istenemhez, az én Jézusomhoz és ő majd segít rajtam.

Fanyar, kedvtelen hangon szólt amaz:

— Ezt megint ujjában fundáltad ki, mint a többi bolondságodat. Aztán hogyan segítene meg bennünket a te Jézusod!

— Elmondtam én azt neked már sokszor, tudhatod, hogy nem most fundáltam ki. De elmondom újra meg újra, ha semmit sem akarsz is róla tudni. Lásd, úgy van az, a mióta a világ, hogy szegény ember — gazdag ember. Így is lesz, míg a világ világ. És hidd el nekem azt, hogy semmiféle földi akarat ezt meg nem változtatja, mert Isten rendelése. És Jézus mégis megsegít bennünket szenvedéseink közepette. Ő mondá: E világon tul van még egy jobb világ. Akik itt szegények, azok ott gazdagok lesznek. Ő mondá: Szeressétek egymást. Látod, ezt kell tennünk. Hígyj te is a tulvilágban, szeresd még azokat is, a kikről azt hiszed, hogy miattuk vagy oly nyomorult helyzetben, pedig hidd el, hogy ezek nem is okai

neki. Ne zúgólódjál, a gonoszok megbüntetését bízd Istenre, bizzál Jézusban, légy alázatos és boldog fogsz lenni.

Mély csönd volt a legény szavai alatt.

— Ki is tanított téged erre a szép vigasztalásra — kérdezte gunyosan a vörös.

— Csak gunyolódjál. Tudod úgy is jól, hogy magamtól jöttem rá, a mint rájöttél te is, ha el nem vakítaná szivedet a — megmondom az igazi bajodat, az — irigység.

— Hát legyen úgy, — rikoltotta a legény, — hát aztán? Irigylem a gazdagokat! Jogosan irigylem. Én is ember vagyok, én is annyit akarok mindenből, mint amennyi másnak van. És ha a Jézus nem ezt tanítja, hát eredj a pokolba Jézussoddal. Azért is másképp lesz, én mondom. Nem zavarták meg mindenkinek a fejét a papok. Másképp lesz, úgy, ahogy lenni kell. Igaz-e?

A négy ember összenézett. Az öregnek vészjóslóan csillant meg valami szemében, amint erősebben megmarkolta az ásója nyelét. A két fiatal gyerek is kigyúlt arccal ütögette össze a kapóját.

— Másként lesz, másként lesz! Rövidesen!

Olyan csöndes szánakozással néztek mind az ötödikre, mint ahogy az ember a csöndes bolondra szokott. Az meg visszanezett rájuk szelid tekintettel.

— Sajnálak beneteket.

Azzal nekitámasztotta a fejét az ablaküvegnek, kibámult rajta s nem szólt többet egy szót se.

A többiek is elhallgattak, maguk elé meredtek szótlanul s csak néhány rándult meg kezükben görcsösen a kapa, az ásó.

A vigéc is összehuzta magát, látszott, hogy gondolkodik. A többi utas is el lehetett foglalva a gondolataival, senki se szólt egy szót se.

A vonat megállt. A vigéc felcíhelt, leszállt. Közben vissza-vissza nézegetett a munkásokra s csóválta a fejét.

Kívül megállt a kupé ablaka előtt s még egyszer felnézett az ott könyöklő legényre. Ujra megcsóválta a fejét, mint aki sehogy sem ért valamit s lassan elindult.

Olyan volt e percben, vagy legalább nekem úgy tűnt föl, mozgó fejével, meggörnyedt vállával, cammogó járásával, mint egy nagy kérdőjel, mely a jövő elé mered.

a magyarországi választások eredménye, mely, ugyilátszik, örökre bezárta előtte a kalocsai érsekség ajtaját. Tisza bukása pedig egyszerűen megpecsételte a stréberkedő püspök karrierjének további sorsát. Ügyetlenül kapaszkodott, számításai balul ütöttek ki. Buszignációval mondhat bucsut az érsekségnek, melyet az új kormány minden bizonynyal egy hazafias és nem bécsi kegyek után futkosó főpásztorral fog betölteni.

A politikai válság.

Tisza jövője.

— Saját tudósítónktól. —

— február 9.

Ma este nagy bankett lesz a Hungáriában: a bukott szabadelvűpárt üli hatalmának halotti torát. Közül háromszáz ember lesz jelen: 100 beltág és 200 kültág és ott lesz gr. Tisza István, a még mindig aktív miniszterelnök és óriási garral fogja hirdetni az ő készülő ellenzéki akcióját. Nagy tetszészaj fogja kísérni kijelentéseit, de az ellenzék keserű kenyerének tényleges fogyasztásánál a rivalgók és tapsolók márvajmi kevesen lesznek; a kijelentéseket „kísérik”, de az átvonulást már nem igen fogják kísérni. Megnyitótul a mai esti diadalokhoz ajánljuk gr. Tisza Istvánnak, hogy olvassa el Heinenak „Belzazer” című költeményét. A lakoma elején Belzazer henceg az egekig:

„Jehova, Dir künd' ich auf ewig

[Hohn,

Ich bin der König von Babylon!“

(Örök hadat izenek neked Jehova. Én vagyok Babylonia királya.)

Végződik pedig a lakoma:

Belzazer ward in dersselbigen

[Nacht,

Von sienen Knechten umgebracht.

(Mielőtt a hajnal felvirradt, Megölte Belzazert a szolgahad.)

Mielőtt Tisza ellenzéki hajnala felvirrad, megfogja ölni összes ambícióit az a szolgahad, mely ma este körülte ujjongani és tapsolni fog; de ha nem is ölné meg, Tisza aligha fog az ellenzékre menni. Az ő szereplésének körülbelül vége, mihelyt új kormány alakul; ő nem lesz újból, mint Bánffy „tettekkel tényező”, mert felfelé eljásztta kis játékaikat. Az első visszautasításban már tegnap részesült. Eleinte úgy volt, hogy ő az egész válságon végig szerepelni fog és sorra mindenki előtt vagy után, akit a király fogad, ott lesz ő is a király előtt. Tegnap már lefújták; a király nem kért az ő kíséző tanácsából és a mai meghívásokra vonatkozólag már őt meg sem kérdezték.

Tiszára azonban még egy kis meglepetés vár. Ha a koalíciós kabinet létrejön, olyan oldalról, melyre gróf Tisza István is hallgatni szokott és hallgatnia kell, meg fogja kapni azt a barátságos felhívást, hogy tegye le mandátumát és ne zavarja az ország békéjét.

Igy könnyen megeshetik, hogy még gróf Tisza István sem megy gróf Tisza Istvánnal az ellenzékre.

Hírek Bécsből.

Bécs, febr. 9.

A királyi kihallgatások folynak. Gróf Andrassy Gyula tegnap délután meglátogatta gróf Goluchovszky Agenor külügyminisztert, a ki a látogatás után a Hofburgba hajtatott. A király öt órákor délután fogadta a külügyminisztert. Mialatt Goluchovszky a királynál járt, Andrassy meglátogatta Pitreich hadügyminisztert, a ki még hat óra után került a király színe elé. Erről a két kihallgatásról félhivatalos tudósítást nem adtak ki. Gróf Andrassy ma reggel háromnegyed 10 óráig lakásán maradt; a mondott időben felkereste Gautsch osztrák miniszterelnököt és vele hosszasan konferált. Ebből azt következtetik, hogy most már Gautsch is fog a király elé járulni. Maga Andrassy déli egy órára kapott meghívót a kihallgatásra.

Bécs, febr. 9.

(A „Magyar Távirati Iroda” jelentése.) Ő felsége ma délután 1 órákor külön kihallgatáson fogadja gróf Andrassy Gyulát.

A mai nap folyamán gróf Andrassy Gyula látogatást tett báró Gautsch miniszterelnöknél, Pitreich közös hadügyminiszternél és egyéb politikai személyiségeknél.

Gróf Andrassy Gyula este vissza szándékozik utazni Budapestre.

Bécs, febr. 9.

Az összes bécsi lapok hosszasan és behatóan foglalkoznak a magyar válsággal. A „Neue Freie Presse” kivételével valamennyi lap azt mondja, hogy a helyzet ugyan bizonytalan, de Andrassy küldetése még nem ért véget és hogy az akadályok elhárításáig tovább fog szerepelni mint homo regius, sőt valószínű, hogy ő kapja majd a megbízást a kabinetalakításra. „N. F. Pr.” ellenben meghiusultnak tekinti Andrassy küldetését, mert a szabadelvűpártot egészen mellőzi és azt tipeli, hogy Wekerle lesz a miniszterelnök. Közli azt a Budapestben is kolportált hírt, hogy Wekerle a Kossuthal és Apponyival folytatott tárgyalások alapján külön memorandumot készített, melyben ajánlja, hogy a szabadelvűpárt, a diszsidensek és a függetlenségek alakítsanak kormányt Bánfyék és a néppárt mellőzésével. Budapestről érkezett jelentések szerint ez a hír alaptalan.

A „Budapesti Tudósító” jelentése szerint gróf Andrassy Gyula egy órákor meg fogja kapni a királytól azoknak a politikusoknak a névsorát, kiket őfelsége meghallgatni szándékozik. Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor tényleg úgy állana a helyzet, hogy a kibontakozásnak már csak a német kereskedelmi szerződés az egyetlen akadálya.

A vezérbizottság ülése.

Az ellenzék vezérbizottsága Kossuth Ferenc elnöke alatt ma értekezletet tartott, melyen a bizottság újra alakult. Az értekezleten az elnökön kívül Ugron Gábor, Justh Gyula, Rakovszky István, Vázsonyi Vilmos, báró Bánffy Dezső, Komjáthy Béla, Sághy Gyula, Szederkényi Nándor, gróf Zichy Aladár és gróf Batthyány Tivadar vettek részt.

Az értekezleten Komjáthy Béla, akit tegnap kibuktattak az elnöki székből, is ott volt s eddigi magatartását, a mely a pártban és a sajtóban heves megtámadásokban részesült, világította meg egy nyilatkozatban. Ezután a bizottság a politikai helyzettel foglalkozott s elhatározta, hogy míg döntés a helyzetben be nem áll, nem tart ülést.

Egy honvédszázados sajtópöre.

A „Kolozsvári Munkás” cikke.

— Esküdtésziki tárgyalás. —

A „Napló” tegnapi száma ilyen címek alatt már ismertette azt a sajtópört, a melyben mint sértettek a kolozsvári 21., a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredek tisztikara és Barthos István honvédszázados, vádlotként pedig Fülöp József 23 éves közművessegéd szerepelnek. Fülöp ugyanis a honvédségnek az elmúlt ősszel történt mozgósítása alkalmával, a „Kolozsvári Munkás” című lapban jóhiszeműleg szóvá tette azokat az állapotokat, melyek a 21. és 22. honvéd gyalogezredekénél uralkodnak s az általánosságban érintett tisztikarból külön megnevezte Barthos István századost, mint a ki állítólag rendkívül durván bánik a legénységgel. A „Katonai gyakorlatok” cím alatt napvilágot látott cikkben elpanaszolta Fülöp, hogy a szeptember első felében tartott nagygyakorlatok idején több ember áldozata lett a gyors menetelésnek és sok beteg van, a kit hónapok hosszú során át tetek munkaképtelenné. A 22. gyalogezred tisztikara által foganasított intézkedéseket gyilkolásnak tartja és szenvedélyes hangon neki támad a tiszteknek, a kik feltétlenül mutatni akarnak, bár a mulatság árát nem ök, hanem a nép fizeti meg. Barthosról mint egy kegyetlen felebbvalóról emlékezik meg a cikk, a kinek századánál gyakoriak az öngyilkosságok, mert a legénység inkább a halált választja, mintsem a százados kínzásait elűrtje. A százados szigorúságát azután több esetben illusztrálja és cikket így végzi: „ezek a beszállás intézkedések családokat fosztanak meg a betevő falattól.”

A megsértett tisztikar és Barthos százados az ügyészség útján rágalmasz miatt vádat emeltek a cikk szerzője ellen, a ki a tegnapi kitűzött esküdtésziki főtárgyaláson kellett beigazolja vádjainak alaposágát, illetve helyt álljon a büntetőjogi következményekért.

A főtárgyalást dr. Jákei Dániel vezette, a ki mellett mint szavazó bírák Stephani Elek és Kócsi Andor szerepeltek. A vádat dr. Jeney Aladár terjesztette elő, a vádlottat dr. Övári Elemér, a „Napló” főszerkesztője védte kiváló jogi tudással és ervekkel felfegyverzett védőbeszédében, különösen hangsúlyozva jóhiszeműséget a vádlottnak, a ki nem személyek és testiületek becsületét szándékozott megtámadni, hanem pusztán tények felsorolásával csakis a humanizmus érdekében emelte fel tiltakozó szavát. Dr. Övári Elemér nagyhatású védőbeszédjéből álljon itt a következő rész:

— Talán sehol a világon nincsenek oly különleges állapotok a katonaságnál, mint épen nálunk Magyarországon. Sehol nincs meg az a titokzatos homály, mely sűrű fátyolként érejt a világ szeméi elől

azt, a mi a kaszárnyák kapujá belül történik. Pedig hát azok a katonák a mi fiaink, a mi testvéreink. Joggal követelhetjük talán, hogy fellebbentsük a fátylot s világosságot gyujtsunk ott, hol véreink annyi, de annyi keserves napot töltötenek. Hiába! A 18-ik század végén megalkotott katonai szabályzatok, melyek most a 20-ik század elején tehát két évszázaddal későbbben is érvényben vannak, de meg maguk az intéző körök sem engedik meg azt, hogy mi nem katonák csak megközelítőleg is hű képet nyerjünk a hadsereg belsőletéről. Nem marad más hátra, mint a sajtó, ez az egyetlen organum, mely napról napra küzködve az elavult tradíciók szellemével igyekszik kikutatni azokat az életviszonyokat, azokat a körülményeket, melyekben katonáink a kaszárnyákban élnek. A sajtó az, mely fel-fellebbenti a fátyolt, ha csak egy pillanatra is és bátor őrszemként rámutat azokra a visszaélésekre, melyeket a fellebbvalók szakadatlanul üznek alant saikkal. Kértem igen tisztelt esküdt urak, hogy ha nem volna meg a katonai intéző köröknél a sajtótól való félsz, vajjon milyen állapotok uralkodnának a katonaságnál?! A katonaság épen ezért megragad minden eszközt a sajtó elnémitására. Ha megjelenik egy-egy cikk, ha nyilvánosságra kerül valami a kaszárnyák titkaiból, — nyomban megmozdul az egész apparátus a hadügyminiszterrel kezdve lefele és halált kiált arra a szerencsétlenre, a ki elég bátor és elég vakmerő volt megírni — az igazságot.

A fiatal védőügyvéd ezután áttért beszédében a bizonyítékokra, a kihallgatott tanúk vallomásaira, mint a melyekből világosan kiderül az a körülmény, hogy a vádlott valótlanságokat épen nem állított akkor, a midőn Barthos százados tulszigorúságáról a nyilvánosságot értesítette. Mert a százados nem a legkíméletesebben bánt a legénységgel, a kik közül egy Csiki József nevű tizedes főbe is lőtte magát elkeseredésében.

A királyi ügyész hangoztatva a vádlott bűnösségét, bizonyította, hogy tulajdonképpen nem Barthos volt szigorú, hanem a szolgálatot vezető őrmester, mint a ki a szolgálati szabályzat értelmében legfőbbet érintkezik a legénységgel. A védelem által hangoztatott bizonyítékok nem tanuskodnak a vádlott ártatlansága mellett és minthogy inkriminált közleményével egy közbecsülésben álló tisztikart sértett meg durva módon, — kéri az esküdtet, hogy hozandó verdiktjükkel marasztalják el a vádlottat.

A törvényszék a következő két főkérdést állapította meg:

Első főkérdés,

Bűnös-e Fülöp József vádlott mint szerző abban, hogy a Kolozsvárt havonként megjelenő „Kolozsvári Munkás” című lapnak 1904. évi szeptember 15-én kiadott 7-ik számában „katonai gyakorlatok” című közleménynek az 13319—1904. k. ü. számu vádirat első részében megjelölt szavaival a m. kir. honvédség illetve a 21-ik és 22-ik gyalogezredek tisztikaráról nyomtatvány útján oly ténnyeket állított, melyek valódisága esetén ellenük a büntető eljárás megindításának

okát képeznék vagy őket a közmegevetésnek tennék ki? Igen-e vagy nem?

Második főkérdés.

Bűnös-e Fülöp József mint vádlott abban, hogy a Kolozsvárt havonként megjelenő „Kolozsvári Munkás” című lapnak 1904. évi szeptember hó 15-én kiadott 7-ik számában „Katonai gyakorlatok” című közleménynek az 13319—1904. k. ü. számu vádirat második részében megjelölt szavaival Barthos István m. kir. honvédszázadosról nyomtatvány útján oly tényeket állított, melyek valódisága esetében a sértett ellen a büntető eljárás megindításának okát képeznék, vagy őt a közmegevetésnek tennék ki? Igen-e vagy nem?

Minthogy az esküdtek a felírt főkérdéseket nem találták kielégítőnek, kérték a bíróságot, hogy a becsületsértést illetőleg is állítson fel egy-egy kiegészítő kérdést. A törvényszék eleget is tett az esküdtek kérelmének és a két főkérdéshez még két kiegészítő kérdést állapított meg, a melyek az előbbi főkérdések utolsó passzusát így módosították: „Bűnös-e a vádlott mint szerző abban, hogy a tisztikar, illetve Barthos százados ellen meggyalázó kifejezéseket használt? Igen-e vagy nem?”

Az esküdtek, névszerint: Gyalui Rosenberger Mátyás, dr. Davidovics Sándor, Elekes Farkas, Gidófalvi Kálmán, Merza Lajos, dr. Weisz Miksa, dr. Jessenszky Gyula, dr. Udránszky László, br. Bornemisza Elek és Bölöni László félrevonultak tanácskozássra, főnökük Koleszár Sándor ügyvéd elnökle alatt és nemsokára meghozták a következő *verdictet*:

Első főkérdésre: *nemmel*.

Második főkérdésre: *nemmel*.

Harmadik főkérdésre: 7-nél több *igenel*.

Negyedik főkérdésre: *nemmel* felelték, vagyis csak a tisztikar ellen elkövetett becsületsértés vétségében marasztalták el Fülöp Józsefet, ellenben felmentették a rágalmozás vétsége és a Barthos ellen használt becsületsértő kifejezések büntetőjogi következményei alól.

A törvényszék visszavonult ítélethozatalra s a verdict marasztaló 3-ik pontjára támaszkodva este 6 órakor hirdette ki meghozott ítéletét, a mely szerint Fülöp József 23 éves római katolikus közműves-ségétet a 261. §-ba ütköző s a 262. §. szerint minősülő becsületsértés vétségében bírósággal is *bűnösnek* mondta ki és ezért a 91. §. alkalmazásával vádlottat *tízenny négy nap fogházbüntetésre* és 20 korona pénzbüntetésre ítélte el. A védő előterjesztése folytán megengedte a törvényszék, hogy az elítélt magát saját költségén élemezhesse, felmentvén őt egyszersmind a közmunkák teljesítése alól. Kötelezte végül a törvényszék az elítéltet arra, hogy az ítéletet a „Kolozsvári Munkás”-ban közöltesse. A Barthos István százados elleni becsületsértés vétsége alól a törvényszék Fülöp Józsefet felmentette. Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint a vádlott és védője megnyugodtak és így az ítélet jogerős. Az elítélt fogházbüntetésének megkezdésére időhaladékot kért és így március elsejéig szabadlában marad.

Egyletek.

Emke-gyűlés. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület igazgató választmányja rendes havi ülését e hónap 12-én (vasárnap) délután 3 órakor tartja meg a városház közgyűlési termében.

Montignoso grófnő botránya.

A legujabb szerető.

A szász udvar közbelépése.

— Távirat. —

A szép nyelvmesterrel megszökött szász királynénak ismét botránya van, s ez az előzményeket tekintve, valószínűleg újra világszandallummá nővi ki magát. A Montignoso grófnő néven Olaszországba vonult szász királyné mellé tudvalevőleg oda szegődött az utóbbi időben a közvélemény, s mindenütt úgy beszéltek róla, mint a bűneit már régóta megbánt és levelezelt asszonyról, a ki rideg magányában epekedik a bocsánatot jelentő királyi szó után, a mely azonban egyre késett. A szász sajtó egy része is — dacára a szigoru utólagos cenzurának, — támadásokat intézett az uralkodó ellen, a ki szigoru hidegségében nem akarja megváltani szenvedéseitől gyermekeinek sajnálatra méltó anyját.

Am a dolog nem egészen így állott, mert kiderült, hogy *Montignoso grófnő nagyon vidám, sőt kicsapongó és erkölcsstelen életet élt. Legutóbbi szeretője Guzziardini firenzei gróf, egy javakorbéli szép férfi, az olasz nemesség előkelő tagja, a ki — mint most megtudódott, — inkognitoban jelen volt a királyné multkori drezdai látogatásánál is. A drezdai udvarnál kinos szenzációt keltett a felfedezés, s a szász király azonnal kiadta a parancsot, hogy az erkölcsstelen nőtől el kell venni a kis Anna hercegnőt, a ki nála van. Körner tanácsos van megbizva evvel a misszióval, s a szász udvar el van határozva, hogy ha a grófnő jószántából nem adja oda a gyermeket, azt — az olasz hatóságok segítségével, — erőszakkal hozzák ujra Drezdába. Szászországban nagy a konsternáció a legfrissebb botrány miatt, s a nép most már osztatlanul a király pártján van.*

Ebből az alkalmából érdekes Montignoso grófnő néhány versét közölni, melyeket összegyűjtve egy német kiadó bocsátott közre, s melyek nyilván a szép firenzei grófnőhoz íródtak. A versek egyébként az átlag verstermés jobbik részéhez sorozhatók. Egyes formai készség, határozott lendület különböztetik meg ezeket a boldogságért sóvárgó, szerelmes verseket. Mutatóba itt van néhány strófa:

A boldogságnak vége
Utólszor hajol ajkad
Csókra kezem fölébe,
Csak ráhajol és — hallgat.
Minek is az üres szók!
Hiszen szemedből látom,

Miként merengsz el fölön

A röpke boldogságon . . .

Az „Álom” című versből közöljük a következő strófát:

Karod vállam köré fonod gyöngyöden
És rám tekintesz némán, csendesen,
S tekintetedől oszlik szenvedésem,
S hozzád simulok büszkén kedvesem.

Még ajkamon izzik utolsó csókod,
Még boldogságban vonaglik a lelkem.

S ime, álmomból fölver a valóság,
Amelyben én csak szenvedésre lelkem.

Egy kis félreértés.

A bécsi burgban magyar katonák álltak őrségen tegnap. Somogyi bakák, a kik közül az egyik a kabinetirodához vezető kapu előtt bandukolt föl és alá. Az újságírók hangos magyar szavára megállt és ezt suttogta:

— Mit kívánnak az nrak, hogy ennyien vannak?

— Várjuk a „szabadságot!”

— Szabadságot? No, ha megkapják az urak, aztán, de csak azután, kérjenek nekem egy vagy két hetet. Nagyon szeretnék hazalátni az édes anyáimhoz.

Az egyik újságíró meg is ígérte, hogy a kívánságot közli a királylyal Andrassy gróf útján.

Krónika.

A sült galamb.

Nevezetes dolog, hogy arra a miniszteriumra, a melynek a sorsa most van eldülőben a bécsi Burg sikos padozatu termeiben, úgy néz ez az egész ország, mintha a kinevezése a saját kitüntetése volna. Az elnöke gróf Andrassy Gyula lenne, a tagjai közt egész csomó mágnás — a kombinációk beszélnek gróf Apponyi Albert belügyminiszterségéről, gróf Hadik János kereskedelemügyi tárcájáról, gróf Zichy Aladáról, a ki Khuen-Héderváry székebe ülne bele — de azért ezt nézik az igazi polgárminiszteriumnak.

A magyarázat igen könnyű: ha a koalíciós kormány megalakul, úgy ez lesz az első kabinet, a mit nem az udvari intrika szitáján ráztak keresztül, hanem a melyet a népakarat állított az ügyek élére. Nincsen politikai irány, a melynek ne lenne abban képviselője és nincs aspiráció, a mely ne találná abban a megvalósulása reményét. Annyira gyönyörűnek tetszik még a gondolata is az országban, hogy az emberek nem merik komolyan venni. A tömördek és évek óta tartó izgalomban elcsigázott emberek behunyják a szemüket és fásult idegekkel várják, hogy mi lesz? Mivelhogy az országnak minden joga meg van ahoz, hogy beteljesedjék a kívánsága, hát hogyan is mernék remélni? S mig Andrassy Bécsben várja, hogyan határoz a király, az ember egy percig idehaza szinte szeretné, ha az ellenzék kormányalakító tervei elé akadály merül.

A polgárminiszterium valóságos ábránd, a mig nem áll az ügyek élére. De vajjon akkor, mikor meg kell kezdenie a hosszú ex-lex után a kétszeresen terhes adószedést, a

mikor nem tömhet tele minden üres zsebet és nem tartja oda a hátát hidnak minden stréber elé és vajjon akkor, a mikor a munka ideje itt lesz, nem lógtatják-e le az emberek csalódottan az orrukat: hiszen most sem röpöködnék sült galambok a levegőben!

Aladt-e Andrassy vagy nem?

Egy kihallgatás kulisszái mögöl.

— Saját tudósítónktól. —

— február 9.

Bécsből írja egy hírlapíró: Itt nagy feltűnést keltett a budapesti lapoknak az a hire, hogy Andrassy Gyula gróf nem tegnapelőtt (kedden) este érkezett ide, hanem tegnap (szerdán) délbén. Ez határozottan tévedés. — Andrassy igenis kedden éjszaka érkezett meg ide: több bécsi ösmérsőse látta, beszélt vele s azt mondják, hogy még a Jockey-klubban is fenn volt, ahol Goluchovski külügyminisztert kereste.

Hogy miképp került a magyar lapokba — a félhivatalos Bud. Tud. révén — az a hir, hogy csak tegnap érkezett ide Andrassy, erre vonatkozólag a következő magyarázatot hallottam:

Andrassy Gyula valóban kedden este jött Bécsbe, ahol a Bristol-szállóban halt meg. Másnap azonban oly későn kelt föl, hogy a fél-tiz órára kitűzött audienciára már nem jelenhetett meg. Az osztrák képviselőház folyosójában tegnap szel-tiben-hosszában kolportálták ezt a hirt. Ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert Andrassy idejében kelt föl — így hangzik a másik verzió — beszélt is néhány ösmérsőseivel; hanem kilenc óra után oly erős rosszullet fogta el, hogy sürgősen üzent a Burgba, kérve ő felségét, lenne kegyes az audienciát elhalasztani.

Ez meg is történt. A kihallgatást fél-tizről délután három órára halasztották. Nem tudni mi okból, azt titkolni akarták, leadtak egy kommunikét, hogy Andrassy csak szerdán reggel utazott el Budapestről.

AZ EGYHÁZ.

△ **Szt-Antal felolvasó est.** A rendezőségétől nyert értesítés szerint a legközelebbi Szt-Antal felolvasó est f. hó 14-én, kedden este 6 órakor a római kath. kath. főgimnázium dísztermében lesz, melyen Komáromy Dezső kegyesrendi theologiai tanár szabadelőadást fog tartani: „Aquinói Szt-Tamás a skolasztika legkiválóbb képviselője” című thémáról. A felolvasó est részletes műsorát később fogjuk közölni.

A hererók magyarországi áldozata.

Lemészárolt expedíció.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyváradról írják: Párját ritkító, rémes tragédiáról hallunk hirt. Ez a megdöbbentő eset Nagyvárad egész uri társaságát izgalomban

minden üres
a hátát
lé és vaj-
nka ideje
az embe-
t: hiszen
galambok

y nem?
mögül.

február 9.

Itt nagy
lapok-
Gyula
(den) este
(szerdán)
vedés. —
szaka ér-
i ösme-
zt mond-
bban is
külgüg-

magyar la-
d. Tud.
sak teg-
erre vo-
gyaráza-

kedden
Bristol-
azon-
y a fél-
ára már
trák kép-
ap szél-
k ezt a
meg a
idejében
ásik ver-
merősé-
tán oly
y sürgő-
y felsé-
ciát el-

llgatást
ára ha-
okból,
ak egy
y csak
Buda-

Z.

t. A ren-
szerint a
vasó est
órákor
názium
máromy
ai tanár
Aquinoi
iválóbb
A fel-
később

rszá-

ó.

ritkító,
rt. Ez
yvárad
lomban

tartja úgy, hogy ma szalonokban s kávéházakban alig beszéltek másról, mint erről a megdöbbentő, igazán rémes tragédiáról. Messze, nagyon messze történt maga az esemény, de a tragédiát vérző szívvel siratja Nagyvárad legelőkelőbb köreiből egy szerencsétlen és minden részvétre méltó francia kisasszony, akire váratlanul, kegyetlenül csapott le a messze idegenből érkezett hír: hogy vademberek, emberevők ölték meg a testvérét, a ki még a nyáron is ott járt közöttük Nagyváradon.

A borzalmas esetről teljesen beavatott forrásból a következőket jelentik nekünk:

Hutschenreiter Ida franciaországi társalkodónő a Des Echerolles Sándorné ur házában van alkalmazásban. A finom lelkű és ritka műveltségű francia kisasszony nálunk teljesen elsajátította már a magyar nyelvet is úgy, hogy már régen itt-hon érzi magát és hazájába sem vágyik. Nagyváradon, rövidebb-hosszabb időközökben meglátogatta a társalkodó kisasszonyt fivére, Hutschenreiter Jules, aki egy afrikai kereskedelmi expedíció tagja volt és mint ilyen, életveszélyes utazásokat tett a legsötétebb Afrikában.

Hutschenreiter Jules a nyáron, augusztus végén ott járt nővérénél, akit azelőtt is többször meglátogatótt. A példás szeretetben élő testvérek nem sejtették, hogy ez volt utolsó találkozásuk. A fiu elutazása után ugyanis még néhány levél érkezett a messze vidéket járó derék utazótól, de egyszerre elmaradtak a levelek és azóta a társalkodó kisasszony semmi hírt se kapott testvérétől. A szegény lány iszonyu izgalmakat állott ki. Napnap után remélt, hogy majd csak jön levél az ő hön szeretett testvérétől, aki az ősz óta egy sort se írt és akinek az életéért a szegény leány rémesen aggódott. A telepáthia, a rokonlelkek távolérzése itt is csodát művelt. Az aggódó nővér itt napról-napra izgatottabb lett. Környezete alig bírt már vele, mert a boldogtalan leány egyre jobban erősítette, hogy az ő bátyja meghalt, kegyetlenül megölték, vademberek elpusztították. Sajnos, a borzasztó előérzet nem csalt.

Tegnapelőtt délelőtt a bécsi külügyminisztériumtól levél érkezett a kisasszonynak. Elképzélhető izgatótsággal, szörnyű balsejtlemmel bontotta föl a hivatalos irást, majd rémes sikoltozással — a melyre az egész Des Echerolles család összerült — összerogyott a szegény teremts. A külügyminisztérium az egyik afrikai osztrák-magyar konzulátus hivatalos jelentését küldte be a társalkodó kisasszonynak, a ki a borzasztó jelentésből megtudta, hogy szörnyű sejtéime nem csalt: *bátyját a hererók egy törzse felkoncolta azzal az expedícióval együtt, a melylyel utban volt a kultúra számára most meghódított vad borsó Afrikán át Thibetbe.*

Városszerre mély részvétet keltett ez a tragikus hír, a melynek hatása alól a mélyen sujtott testvér, dacára a Des Echerolles-család odaadó gyöngédségének, elképzelhetőleg nem tud felocsudni. Az idő, ez a minden fájdalmak lélekrosvosa, talán meggyógyítja a szerencsétlen Hutschenreiter Ida szívét is. a melynek most a leggyöngédebb vigasztalás is égő fájdalom.

A NAPLO telefonszáma
Szerkesztőség: 503.

A tanár ur...!

Érdekes főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Marosvásárhelyről írják: A múlt év február havában pótválasztás volt Csikszeredában, a melynek során Györgypál Domokos lett képviselőnek megválasztva. Természetesen a választás izgalmi között az emberek nem nagyon kimélgették egymást, szenvedélyes hangon beszélgettek, sőt úgy iriak a lapokban is. *Lakatos Mihály tanár, a szabadevü „Csiki Lapok” szerkesztője, lapja egyik számában azt írta az ellenpárt egyik mozgékony embere: Hajnod Ignác takarékpénztári könyvelőről, hogy lágyfejű s még egy pár sértő kifejezéssel illette. Hajnod nem maradt adós, azt válaszolta, hogy Lakatos részeges, tanári kötelességének nem felel meg, s majdnem 20 évre visszamenőleg minden évből egy-egy volt tanítványa nyilatkozatával igyekszik bizonyítani jó előre ezen állítását. Így kerültek aztán azok is a vádlottak padjára. — Marosvásárhelyt tegnap folyt le az esküdszéki tárgyalás.*

A főtárgyalás elején egy kis nézeteltérés volt magán panaszos és vádlottak védői között, a kik közül előbbi ellenezte, utóbbi kérte az állított tények valódiságának bizonyítását megengedését. A kir. törvényszék a védő előterjesztésének adott helyet s megengedte a bizonyítási eljárás befejezést nyert, s biz ez a magán panaszosra egy csöppet sem volt kedvező. *A tanuk, volt tanítványai olyan félelmet bizonyítottak rá, hogy berugva járogatott órákra, fujta a pálinkaszagot, mint a kazán s ilyenkor jól eldöngölte őket.*

A törvényszék ilyen körülmények között felmentő ítéletet hozott.

Vidéki furcsaságok.

*

A marosvásárhelyi Székelység-ben olvassuk:

„*Apa — fia. Eddig ha valakiben csalódtunk, kiről nézetünk tiszta volt, mindjárt megkaptuk a találó mondatot: „Hát nyulat szült Nubia párduca?” De most egészen megfordítva kell írunk az öreg Csákány Joachim és fia Csákány Antal politikai viszonyáról. T. i. az öreg a kormányra szavazott, a fia meg Sebess Dénesre. Most tehát ezt kell kérdenünk: „Hát párducot szült a nyul?” Ugy látszik! De fejsék meg ezt a természetellenes dolgot a tudósok. Mi csak azt akarjuk mondani, hogy az öreg Csákány labanc, a fiatal kuruc.”*

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Febr. 11. Vasuti altisztek táncvigalma, Központi szálló.
„ 11. Megyei piknik, Megyeház.
„ 12. Munkások theaestélye, Torna Vivóda.
Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.

× Medikus-estély. Bár az egyetemi beiratkozások késése miatt alig maradt idő, a medikusok az idei far-

sang alatt is nagyban készülődnek egy kedélyes s régi jó hírnevének megfelelő táncmulatság rendezésére. A kolozsvári orvostanhallgatók színe-java benne van a rendezőségben s az előjelekből ítélve minden bizonynyal egyike lesz az erkölcsileg fényesen sikerült mulatságoknak.

Gorkij sorsa.

Egy előfizető levele.

*

— febr. 9.

Tisztelt szerkesztőség! Én régi előfizetője vagyok becses lapjuknak és mi több a havi nyugtákat is pontosan be szoktam váltani — ha van pénzem. Előfordult már, hogy későbbben kaptam a lapot, de nem panaszkodtam. Az is megtörtént, hogy a feleségem nevét egyizben kihagyták a betegsegélyző és temetkezési egylet bálján jelen volt hölgyek névsorából. Nem törődtem vele. Mikor a leányomat eljegyezte Nyekrics Vikentie csiklovai segédjegyző, akkor csak azt írták róla, hogy „kedves”, pedig, mint előfizetőnek kijárt volna a „bájos, szeretetreméltó és művelt” is. — Mindezzel én nem törődtem. Hanem azt, amit maguk evvel a Gorkijval csinálnak az mégis több a soknál. Vagy tiz napja, hogy elkezdődött a hajszja és azóta nincs nap, hogy egymásnak ellentmondó hírekkel ne keseritenék el a szegény előfizető életét. A mult szerdán azt írták, hogy Gorkijt *felakasztják*. Elrontották vele az ebédemet. A kutyafáját néki, hát miért hagyja magát, gondoltam és természetesen mérgeződtem.

De másnap már az volt a hír, hogy *szabadon eresztették*. Nem telt bele több egy napnál és megcáfolták. Azóta négy nap telt el, de ugyanannyiszor elfogták és szabadon eresztették azt a szerencsétlen Gorkijt. Hát tisztelt szerkesztőség, én ezt tovább tűrni hajlandó nem vagyok és ezért felszólítom önöket:

1. Hajlandók-e egyszersmindenkora kötelezőleg kijelenteni, hogy Gorkij fogva van-e vagy sem?
2. Hajlandók-e végérvényesen és visszavonhatatlanul közölni, hogy Gorkijt felakasztják-e vagy sem és ha igen, hát mikor?
3. Hajlandók-e közölni Gorkijjal, hogy vagy fogassa el magát, vagy maradjon szabadlábban, de végre is foglaljon el határozott álláspontot.

A szerkesztőség szives választát kérve vagyok több előfizető nevében:

Bogánes.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Az utolsó vacsora.

A szabadelvűpárt lakomája. — Tisza visszavonul.

Budapest, febr. 9. (Saj. tud.)
A szabadelvűpárt a Hungária szállóban ma este lakomát ren-

dezett, a melyen miniszterek, nyugalmazott főispánok és a szabadelvűpárt kültagjai vettek részt. Az első pohárköszöntőt Jakabffy Imre, a másodikat Crausz István mondották. Ezután Tisza István gróf ragadta meg a poharat és keserű hangon tárgyalta a helyzetet, a melyből a szabadelvű párti elvek képviselői megfogytakozott számban kerültek ki. A nemzet ítélete ez, — szölt lemondólag Tisza — a mely előtt meg kell hajolnunk és mint változhatatlanba bele nyugodnunk. A jelenlegi szabadelvű pártnak nem marad fenn egyéb teendője, minthogy higgadt önmérséklést tanúsítson a győzőkkel szemben. Arra kell főleg törekedniök, hogy független, szabad kritikát és ellenőrző szerepet gyakorolhassanak az ellenzéki pártok s a megalkulandó koalíciós kormány működése felett. Tisza beszédének végéből azt is ki lehetett érezni, hogy ő nem kíván a küzdelemben aktív szerepet vinni és ezért teljesen visszavonul a politikától, átengedvén a teret az arra erősebbeknek. Tisza kijelentéseit a szabadelvűpártiak a lehető legnagyobb megdöbbenéssel és levertséggel fogadták, annyival is inkább, mert általános a nézet, hogy a vezér eltávóváása után a pártegység teljesen meg fog bomlani.

Andrássy missziója.

Budapest, febr. 9. (Saját tud.)

Andrássy Gyula gróf még ma is Bécsben tartózkodott. A délelőtti folyamán az osztrák miniszterelnök és a közös hadügyminiszter látogatta meg, míg a külügyminiszter Andrássyt a Bristol-szállóban lévő lakásán kereste fel. Délután 1 órákor Andrássy a királynál volt kihallgatáson, Andrássy a kihallgatás után kijelentette, hogy a politikai válság ügyében döntés még nem történt. A király csupán azokat az ellenzéki politikusokat nevezte meg, a kiket a válság kérdésében meg akar hallgatni. Andrássy ma újságírók előtt kijelentette, hogy a király Kossuth Ferencet Budapesten fogadja kihallgatáson.

A katonai követelések.

Budapest, febr. 9. (Saj. tud.)

Bécsből táviratozzák, hogy a király Andrássy Gyula gróf kihallgatása előtt fél 12 órákor Pitreich közös hadügyminisztert fogadta, a kivel a magyar politikai válság, különösen az ezzel összefüggő magyar katonai követelések ügyében tárgyal.

A vezérbizottság gyűlése.

Budapest, febr. 9. (Saját tud.)

A szövetekeztet ellenzék vezérbizottsága ma délelőtti a függetlenségi és 48-as pártkörben gyűlést tartott, a

melyen újra Kossuth Ferencet választották meg elnöknek, jegyző pedig Tóth János lett. A vezérbizottság összes tagjai jelen voltak a gyűlésen. Az elnökség megválasztása után Andrassy Gyula gróf tegnapi királyi audienciájának eredményéről tárgyalt az értekezlet, a melyről Kossuth Ferenc bizalmas értesítést kapott Andrassy Gyulától. Az értekezletnek is bizalmas jellege volt.

Gorkij fogságban van.

Budapest, február 9. (Saját tud.) Szentpétervárról táviratozzák, hogy Gorkij még mindig fogságban van, mert a statáriális bíróság kiderítette róla, hogy jan. 24-én a szentpétervári utcai harcban lázító beszédet intézett a katonasághoz. A cár udvarában elhatározták, hogy Gorkij érdekében a külföldről jövő beavatkozást ridegen visszautasítják és a költővel szemben a törvény teljes szigorát éreztetni fogják. Szentpétervárott azt hiszik, hogy Gorkijt feltétlenül kifogják végezni.

NAPLO.

— Hírek. —

* **Felolvasás az iparosoknak.** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett bizottság vasárnap délután 3 órakor a Városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez, a melyen dr. Cs. Pap József: „Garibaldirol az olasz szabadsághősről” fog felolvasni.

* **Mangra Vazul Kolozsvárott.** Mangra Vazul, az aradi görög keleti egyházmegye vikáriusa tegnap Kolozsvárra érkezett. Az érdekes vendég tudvalevőleg nem régen már meg is volt választva aradi püspöknek, de a király, a kormány tanácsára a választást nem hagyta helyben. Mangra régebben nemzetiségi izgató hírében állott, újabban csendesebb s magyarosabb politikát üz és reméli, hogy ezáltal mégis kiérdemli a püspöki süveget, amitől a kormány vétója ütötte el.

* **Kolozsvár légszeszfogyasztása.** Kolozsvár városa a múlt évben elfogyasztott egymillió huszonötezer 788 köbméter légszeszt. Ekkora fogyasztást Kolozsvárt a gázgyár még soha nem ért el. 1903. évben még csak 963044 kbm. volt a fogyasztás.

Az elhasznált légszesz így oszlik meg: I. Közvilágításra (utcai lámpák) 140249. II. Magánosok elhasználtak: világításra 403056, fűtésre 39152, motorerőre 52847. Nyilvános épületekben világításra, fűtésre, motorikus erőre felhasználtak 300484. Összesen 1025788. Tehát dacára a magas áraknak Kolozsvár is elérte az 1 millió köbméter fogyasztást. Pozsony város már 1093-ban 1 millió 835 kbm. gázt fogyasztott, pedig ott villamos telep is van. Pozsonyban azonban kisebbek a légszesz egységarak. Dacára az alacsony egységaraknak, még is volt Pozsony városának 40 ezer koronát meghaladó haszna a gázgyárból. Brassóban is a város kezelésében van a gyár. Múlt évi tisztá nyeresége volt 56 ezer korona. Debrecen városa 96 ezer koronát nyert a gázvilágításon. Ko-

lozsvár városa gázvilágításra 1903-ban 21581 koronát adott ki.

* **A két kitünőség.** A „Nemzeti Hírlap”-ban olvassuk a következő hírt:

„Tallián Béla földmívelésügyi miniszter lemondott a szegedi első kerület mandátumáról és maga helyett Hegedüs Sándort ajánlotta képviselőnek. A mint Szegedről jelentik, ott nemcsak a szabadalvúpart, hanem az ellenzéki körök is rokonszenvesen fogadják Hegedüs jelölését. Br. Feilitzsch Arthurnak, mint már említettük, az oravicai jelöltséget fogja az ottani szabadalvúpart felajánlani és az ő megválasztását is biztosnak tekintik. Tehát — a mint előrelátható volt — a magyar parlament e két kitünőségének mégis alkalma fog nyílni, hogy a képviselőházban is érvényesítsék kiváló képességeiket, tudásukat és fáradhatatlan tevékenységüket. Mi, kolozsváriak, pedig őszintén sajnálhatjuk, hogy városunk már ezután nem lesz többé osztályrészes a sikereknek, melyek Hegedüs Sándor és br. Feilitzsch Arthur közéleti működését a jövőben is csak úgy fogják kísérni, a mint eddig kísérték.”

* **Inség a megyében.** A megyei törvényhatóság kebeléből megalakult inség bizottság a leérkezett inségtörökbuza kiosztása céljából e hónap 18 án (szombaton) a vármegyeháznál ülést tart, a melyen az inségsegély kiosztási módját fogják megbeszélni és a további lépéseket megtenni.

* **Egy nyomdász temetése.** Tegnap délután helyezték el nyugalomra Kocsis Márton 57 éves nyomdászt, a ki pályafutását ott végezte be, a hol elkezdte, — az ólombetűk világában. Betűszedő nyomdász volt Kocsis huzamos időn át, és nem a legrozásabb életpályáján mindvégig kitartott becsületesen. Az „Ellenzék” című lapnál kezdte meg működését ezelőtt 25 évvel megszaktítás nélkül ott dolgozott fáradhatatlanul a legutóbbi időig, amidőn sógora, Gombos Ferenc az „Újság”-nál alkalmazta. Az elhunyt testvérei, rokonai, barátai és pályatársainak egész serege kísérte ki utolsó útjára.

* **Vigyázatlan gyermek.** Tegnap reggel különös baleset folytán vitték be a Karolina országos kórházba Zsigmond Károly asztalos 5 éves fiacskáját Palikát. A vigyázatlan gyermek egy két centiméter hosszú vékony faburkolatu ceruzáját lenyelte.

* **Elfogott zsebmetsző.** Ernthal Márkus zsehországi illetőségű zsebtolvaj, kinek arcképe bent található az összes rendőrségek albumában, tegnap Kolozsvárt járt. A pályaudvaron azonban felismerte egy detektív s igazolásra szólította fel. Miután nem tudta okát adni Kolozsvárt tartozkodásának, bekísérték a rendőrségre. Ha nem derül ki ellene rövidebb időn belül elkövetett lopás, haza fogják toloncolni.

* **A szekér kerek alatt.** Horváth István szászfenesi polgár tegnap este a monostori korcsmában alaposan bepálinkázott s a mikor haza akart hajtani szekereéről a lovak közé esett. Az egyik ló fejbe rugta s a kerék is keresztül ment rajta.

A berugott atyafit súlyos sérülésekkel szállították be a kórházba.

* **Rendőri krónika.** Elveszett index valószínűleg a Fő-téren, vagy a Torda-utcában elveszett. A megtaláló adja át az egyetem portásának, a hol jutalomba is részesül.

* **Surranó tolvaj.** A rendőrség „surranó tolvaj”-nak nevezi az olyan tettest, aki valami ürügy alatt beállít egy idegen lakásba s ott a keze ügyébe kerülő értékesebb holmit feltűnés nélkül magához veszi s tovább áll vele. Ilyen surranó tolvaj volt Kelemen József 26 éves foglalkozás nélküli bádogos-segéd, aki tegnap reggel azzal az ürügygyel állított be Goldschmidt Ferenc kereskedő Kossuth Lajos-utcai lakásába, hogy ott valami javítási munkát végezzen. Mig a cseléd jelentette a ház asszonyának, hogy egy ember van itt, aki bádogosmunkát akar végezni, Kelemen a konyhából egy nagy rézüstöt és egy mozsarat ellopott. Goldschmidt-né már nem találta a konyhában az idegent, de legott észrevette, hogy meglopták, nem hagyta el lélekjelenléte, hanem az utcai ablakhoz sietett, ahol kiáltozására a tolvajt lefűltek és beszállították a rendőrségre.

* **Kelj fel, Julia.** A miskolci színházban történt a következő páratlauereset, mely hivatalosan helyet foglalni a legnépszerűbb és legterjedtebb színházi anekdoták között. *Romeo és Juliát* játszották és szerencsésen el is érkeztek az utolsó felvonásig, mikor Julia látszólag holtan fekszik a koporsóban. Romeo-ból kitör a végtelen szerelem örök jambusos gyászja, amikor egyszerre mindenek meglepetésére, a színpalán mögül sugva, de olyan hangosan, hogy mindenki meghallhatta, beszólt a kellekes:

— Siessenek!... Siessenek!
Romeo egy kicsit meghökken, nem tudván, hogy mit jelent ez. A hang újra felhangzik:

— Siessenek!... Siessenek!...
Julia izgatottan felül a koporsóban, a közönség piszog, de a hang újra megszólal:

— Siessenek, a koporsó el van adva!...

Erre hatalmas nevetés támadt, mert immár mindenki megértette, hogy a koporsót az „Entrepris”, adta kölcsön, de miután azoközben eladták, most sietve el kell vinni a várakozó halottnak.

Színház — Művészet.

○ **Ifjusági előadás.** A 8-ik ifjusági előadást tartják meg vasárnap délután. Színré kerül „Az ember tragédiája”, melyről dr. Kiss Ernő, unitárius főgimnasiunai tanár fog értekezni.

○ **Szaharai konzul.** Guti Soma új bohózata foglalkoztatja a szemeélyzetet. A bohózat, melyből naponként próbálnak e hó 15-én kerül bemutatóra.

○ **Loué.** a rég nem adott vigjáték kerül ma színré, a címszerepben Horváth Paulával, ki először játsza nálunk ezt a szerepet. Mellette: Megyeri igazgató, Kassai, Mézáros, Dezséri, Nagy Imre, Bérczi, Gál Janka, Lackó Aranka, Palotai Piroska és Váradiné lesznek a főszereplők.

○ **János vitéz.** Az énekes szemeélyzet teljesen elkészült már Kacsóh Pongrác daljátékának, a „János vitéz”-nek szombati bemutatójára, a mely iránt szokatlanul nagy az érdeklődés. A daljáték főszereplői: Károlyi Leona, Kassai, Tibor Lóri, Székely, Hajnal s a többiek mind lelkes ambícióval készülnek ennek az igazi magyar műnek szombati bemutatójára.

Törvénykezés.

Mit mondott a báró ur?

— Saját tudósítónktól. —

Egy tizezer koronás pörnek a sorsa dől el azon, hogy mit mondott a báró ur? A felek is erre kíváncsiak, a tanukat is erre hallgatták ki.

J. Károlyhoz, egy pénzügytelkek foglalkozó öreg emberhez a múlt év nyarán beállított egy pénzügynök és nagy haszon mellett jó üzletet kínált. Elmondta, hogy egy szép fiatal hölgynek adóslevele van egy duszgazdag bárótól, aki a kisasszonynak — bizonyos feltételek mellett — irásbelileg tizezer koronát ígért. A kisasszony megszorult pénz dolgában és az adóslevelet „lejárát előtt” értékesíteni akarta, ezért fordult az ügynökhöz. A tőkepenzes kijelentette, hogy szívesen ad az adóslevelért 5000 koronát, előbb azonban meg akart győződni arról, hogy vajjon az adóslevél csakugyan a bárótól származik-e? Egyik ismerősével és az ügynökkel együtt fölkereste a bárót, aki kielégítő választ adott, mire a hölgy megkapta az 5000 koronát.

A lejárat napján a tőkepenzes felszólította a bárót, hogy váltsa be az adóslevelet, a báró azonban a kérelmet még csak válasza sem méltatta. Pör lett a dologból és a felperes kijelentette, hogy ő egy fillért sem ad a hölgynek, ha a báró nem jelenti ki személyesen előtte azt, hogy az adóslevél nincs hamisítva.

A báró erre azzal felelt, hogy hiszen ő ma sem vallja hamisnak az adóslevelet. — A fizetést azonban feltételhez kötötte, minthogy pedig ezt a feltételt — sajnos — a mai napig sem teljesítette a fiatal hölgy — ő sem tartozik fizetni. Különben is tőle nem azt kérdezték, hogy vajjon a lejáratkor fizet-e vagy sem, hanem azt, hogy vajjon övé-e az aláírás? A bíróság kihallgatta a tanukat, hogy hát tulajdonképpen mit is mondott a báró ur? A tanuk vallomása szerint tényleg csupán azt a nyilatkozatot tette, hogy az aláírás valódi.

A bíróság most elutasította keresetével a pörüljárt tőkepenzest, aki az ítéletet megfélebbezte egyszerűs mind csalás büntette miatt feljelentette a fiatal hölgyet, a ki tudta, hogy olyan feltételtől van szó, a melynek teljesítése tisztán tőle függ és ha e feltételt nem teljesíti, akkor az adóslevélnek egy fillér értéke sincs.

§ **Ami egy színésznőre nem sértő.** A Népszínház egyik fiatal, szép tagjáról, N. színésznőről M. O. mérnök azt állította, hogy őt már nagyon sokszor megölelték. — A színésznő becsületsértés, illetőleg rágalmazás miatt feljelentette a mérnököt, a ki Budapesten a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy az ő állítása nem lehet sem rágalmazás, sem sértő, mert hiszen a színésznőnek szerepéből kifolyólag többször kell

másokat ölelnie. A pynaszosnó ezzel a magyarázattal megelégedett, mire a bíróság a további eljárást megszüntette.

§ Esküdtszóki tárgyalás. A kolozsvári törvényszék, mint esküdt-bíróság holnap Oltyán Tódor büntügyében fog ítélni, a ki szándékos emberölés büntetése miatt került a vádlottak padjára.

Főszerkesztő dr. Óvári Elemér
Felelős szerkesztő Szász Ödön
Kiadó „Napló” hírlapkiadó-vállalat

NYILTTÉR*)

Reggelig nyitva.

A **Jókai** kávéházban
Jókai-u. 4. sz.
a farsangi idény
alatt naponta,
éjfél után

friss korhelyleves és
valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávész.

Reggelig nyitva.

OSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-
raktára, Kolozsvárt,
Wesselényi M.-u. 2.
nagy választék ezüst
árúba. — Javítások
felvállaltatnak.

Hideg büffé.

Wesselényi Miklós-utca
25 sz. a. egy, a jelenkor
igényeinek minden tekintet-
ben megfelelő, csinosan
berendezett

BODEGÁT

uyítottam. — Becsés párt-
fogást kér tisztelettel

Barabás Ede.

Hideg büffé.

REGÉNY.

Jgézet.

— Regény. —

Irta: Elzéar Pierre. 24

— Most a védőhöz hajolt és su-
gott neki valamit.

Pétremont feleletére mosoly vo-
nult végig szomorú arcán.

— Nem... Tévedtem... Nincs
mit mondanom.

Ismét leült.

— A törvényszék halálra ítélte
Guilmain Jeant.

A közönség meghatva távozott.
Legnagyobb része meg volt győ-
ződve a jury ítéletének helyessé-
géről.

Még megtudtuk, hogy mit kérde-
zett a vádlott védőjétől. Azt kér-
dezte, hogy milyen büntetést fog
kapni.

— A halált, felelte Pétremont.
Guilmain Jean megkönnyebbült
söhajtott fel és mint láttuk, megta-
gadta a további beszédét.

Alig fejezték be ezt a kínos ol-
vasmányt, mikor az utolsó gyertya
is nagyot pislantva elaludt.

A két férfi sötétben maradt.

Rogert figyelte meg. Egész ter-
mészetes volt a szegény leány ér-
deklődése, hiszen magányos életé-
ben nagy esemény volt egy új arc.
Helén halála óta élete oly örömtel-
en volt. Roger nem volt egész fiat-
al ember, már harmincadik évén
tul volt; de kellemes modora, nyílt
arcai vonzóvá tették őt az asszo-
nyok előtt. Néha, hogy komor vo-
nás cikázott át arcán, nem csak ez
utolsó szerencsétlenség volt oka
ennek, utazása alatt sokat küzdött,
nélkülözött; annyi veszélyrel né-
zett farkasszemét, hogy arcán vilá-
gosan meg lehetett ismerni, mily
kevésbé veszi életét és hogy sok-
szor kockáztatta azt csekély célok-
ért. De az is meglátszott rajta, hogy
nem sokat élt és férfinél szokatlan,
nőies lágyság volt vonásaiban.

Clotild intelligens és regényes ke-
délyével mindig felfedezte ezt. Már
akkor is emlékebe vésődött Roger,
mikor a lépcsőn találkoztak. Hatá-
rozottan tetszett neki. Roger fi-
gyelme azonban le volt teljesen
kötve az utolsó napok eseményei
által, úgy, hogy ügyet sem vetett a
fiatal leányra. Nem ilyen szelid te-
remésre vágyott, hanem magános
álmatlan éjszakáin mindig Helén
volt az, ki megjelent etötte. Ez a
szerelem, ha így lehet egyáltalán
nevezni, csak képzelődés volt. Szer-
rette őt bátyja miatt, végtkre csak
arra vágyott, hogy mind kettőjüket
megboszulja!

Tehát Rogert is utolérte az „igé-
zet”, nem is vette e miatt észre
Clotild érdeklődését, gyengéd pil-
lantások szelid mosoly alakjában
nyilatkozott meg.

Roger majd minden este látta
Boismarin kisasszonyt. Ezen senki
sem talált kivetni valót. Hiszen
máskor is ott volt esténként meg-
halt barátnője szalonjában és Pey-
rel többet ért mint bár milyen gar-
dedesdames.

Különbö az utazó így sem tö-
rődött vele.

XIII.

Boismarin is csakhamar megis-
merkedett Rogerral, jó akaratot ta-
nusított iránta, mert tetszett neki
nyílt modora. Nem akarta semmi
képen sem beszűntetni az estéli
összejöveteleket, teljesen megbizott
leánya okosságában és a nevelő-
nőben. Rogernak ellenben nem na-
gyon tetszett. Ennek a komor öreg
embernek pusztá jelenléte is kelle-
metlen lett a fiatal embernek. Vá-
dolta magát elégszer e miatt és
kényszerítette magát, hogy kitünté-
tő tisztelettel viseltessék vele szem-
ben, különösen mióta látta nagy
befolyását az összes családtagok-
nál. Az is eszébe jutott, hogy a
törvényszék előtt nem vádolta báty-
ját sőt ellenkezőleg elnézően be-
szélt róla.

Mikor Roger befejezte elbeszélé-
sét, Clotild vette át a szót. Ked-
vesen és élvezettel beszélt, ha le-
küzdötte első zavarát, mit egy ide-
gen arc látása okozott nála.

Néhány este mulva azonban Ro-
gert családtagnak, régi barátnak
nézte. Mind beszédesebbé vált. Ezt
akarta épen. Roger Clotild élete
oly szoros összeköttetésben volt

Helénével. A fiatal leány elbeszé-
lése megismerteti őt Helénnel, ki-
nek bátyja még halála után is oly
mély hatást gyakorolt mindenkire.
Vigyázott azonban, hogy túl élénk
kiváncsisága ne keltsen gyanút sze-
mélye iránt. — Különbö könnyen
megértette környezete érdeklődését,
tudták, hogy képe mily mély be-
nyomást tett mindenkiben.

Peyrel rögtön ellágyult, ha fele-
ségéről beszéltek. Clotild felbáto-
rodva a fiatal ember érdeklődése
által elbeszélte először barátnőjé-
nek megérkezését a zárdába, majd
csinyjeiket, összeesküvéseiket, me-
lyeknek mindig Helén volt a lelke.
Mégis imádták őt tanítónői.

(Folytatjuk.)

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy Ko-
lozsvárt, a Deák Ferencz
utca 26 szám a.

A „SZEGEDI VENDÉGLŐ”

Összes
helyiségei a far-
sang tartama alatt egész
éjjel nyitva vannak és a t. közön-
ség rendelkezésére állanak. Tiszta ma-
gyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira
felhívja a t. közönség figyelmét a tulajdonos.

Egész éjjel nyitva.

Telefon-szám 399.

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa- kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közö-
ség figyelmét arra, hogy
STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár,
Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fű-
szert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valóságáról meggyőződni.

Ujhelyi M. és Tsa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyom-
tatványok a legújabb és legdisze-
sebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan
teljesítetnek

Telefon szám 379.

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . .	24 korona
Fél évre . . .	12 korona
Negyed évre . . .	6 korona
Egy hóra . . .	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

 Kapható a dohánytözsdekben és minden elárusítónál.

t,
n
-
k
s
-
k
bl
it
-
A
-
a
it
e.
-
u
-
-
st
k
-
-
r
f
v
r
f
s
z
a
-
-
l
b
l
n
A
l
o
s
a
z
j
á
n
a
r
e
v
a
t
e
m
h
o
n
s
é
j
á
s
é

lis
lo
m
ba
na
se
Já
ké
ho
mi
ke
eg
mi
ték
mu
kál
rec
is
ros
ny
és
has
ism
rab
fele
ver
egy
ver
seg

El
Eg
Fe
Ne
Eg
Eg
VI
M
o
-
-
Ré
tü
-
-
Ha
ma
A
be
jál
-
-
de
ho
el
au
ki
K
ma
su
so
ál
m
rá
gy
na
ne
ma
ug
el
s
tör
de
ga
ter
vö
el
Bu
öth
jé
fel
ki
les
-
-
lás
Al
na
jes
-
-
vél
tás
Az
kel
fö
uj
juk
guk